

Årdal kommune

Teknologibygd

BUDSJETT 2022

Økonomiplan for 2022 — 2025

Innhald

Føreord	3
Budsjettvedtak	5
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	6
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	7
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	8
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	9
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	10
Plangrunnlaget	11
Status og rammevilkår	12
Utfordringar og strategi for kommunen	15
Utvikling i økonomiske nøkkeltal	16
Investeringar i økonomiplanen	17
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	18
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	19
Hovudtala i budsjettforslaget	20
Befolkningsprognose	20
Skatt på inntekt og formue / rammetilskot	20
Eigedomsskatt forretningseigedom	20
Eigedomsskatt kraftanlegg	20
Eigedomsskatt bustad og fritidseigedom.....	21
Sentrale utgifter	21
Lønsjustering 2022	21
Pensjon 2022	21
Finansinntekter og -utgifter	22
Avsetnader og årsoppgjersdisposisjonar	23
Avsetningar.....	23
Til disposisjon for tenesteområda	23
Prisar, satsar og gebyr	23
Tiltak/prioriteringar.....	24
Nedprioritering/innsparing	25
Disponering av driftsramma.....	26
Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringar fordelt på endringskategoriar	26
Oversikt Drift	27
Økonomisk utvikling i planperioden	29

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	29
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	29
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	30
Vurdering av den økonomiske utviklinga	30
Kommunen sine tenestoområde	31
Utdanning og oppvekst	31
Beskriving av verksemda i dag	31
Kostra-analyse	31
Driftsbudsjett med endringar	33
Helse og omsorg	34
Beskriving av verksemda i dag	34
Kostra-analyse	37
Driftsbudsjett med endringar	39
Kultur, miljø og samfunn	40
Beskriving av verksemda i dag	40
Kostra-analyse	40
Driftsbudsjett med endringar	41
Administrasjon og politikk	42
Beskriving av verksemda i dag	42
Kostra-analyse	42
Driftsbudsjett med endringar	43

Føreord

Årdal ligg i godt an i det uformelle veddemålet kommunen har mot Statistisk Sentralbyrå. Folketalet har stabilisert seg. I periodar opplever samfunnet vekst i talet på innbyggjarar, der SSB har spådd ein monaleg nedgang. Det er nettopp stabilisering av folketalet som er det viktigaste som skjer akkurat no. Det er våre innbyggjarar som skal bidra med kunnskap innan industrien, handelsnæringa og i kommunen. Det er våre innbyggjarar som skal bidra til verdiskaping og skatteinntekter. Me kan ikkje passivt vera vitne til at talet på eldre – med større eller mindre omsorgsbehov – auka, samstundes som me mistar skatteinntekter og ikkje har nok varme hender.

Me må halda fram arbeidet med rekruttering av nye innbyggjarar og sikra at dei som allereie bur i Årdal blir verande.

Året 2022 kan reint økonomisk by på mykje. Nasjonalt og globalt er det tru på renteoppgang – og med det vil også inflasjonen auka. Dette er i utgangspunktet eit sunnheitsteikn i eit samfunn. Prisane skal også auke og det bør vera ei viss verdiskaping.

Våre største private arbeidsplassar opplever to vidt forskjellige røyndommar. Industrigiganten Hydro tenar pengar som aldri før. Aluminium har høge prisar. Til dømes er det slik at ein stadig større del av bilane som no vert produsert, er av dette lette metallet. Dermed går prisane opp. NorSun opplever eigentleg den same auka etterspurnaden, men fabrikkjen er ikkje i stand til å levera alle dei produkta fabrikkjen kunne ha produsert. Dei har ikkje fått maskinparken til å fungera optimalt, og i ein marknad med stor konkurranse er ein avhengig av å ha full drift. Høge straumprisar påverkar også denne fabrikkjen sterkt. Permitteringar har vore delar av svaret.

Dette er illustrasjonar på kor sårbart årdalssamfunnet er for internasjonal konkurranse. Denne sårbarheita må me prøva å redusera.

Ein måte å stabilisera samfunnet på, er å få på plass arbeidsplassar som er meir stabile. I nasjonal samanheng blir det sagt at årsaka til at Noreg taklar internasjonale kriser betre enn mange andre land, er fordi ein stor del av arbeidsstyrken arbeider i det offentlege. Over 10 prosent av dei tilsette i Noreg, arbeider i staten. I Årdal er talet nede på 0,5 prosent. No vert det arbeid aktivt med å auka talet på statlege arbeidsplassar, og målet om 100 nye statlege arbeidsplassar i Årdal innan 2025 ligg fast. Slike arbeidsplassar skapar ein meir stabil økonomi og kan vera med på å auka eller stabilisera folketalet.

Det tredje – og kanskje viktigaste – momentet for å få ein meir romsleg økonomi, vert å bygga opp eit anna pleie- og helsetilbod enn det me har i dag.

No brukar kommunen for mykje midlar på pleie og omsorg. Det er også slik at vi har for mange ledige stillingar innen helse. Vikarar er svært dyrt.

Med rett tilbod, har kommunedirektøren tru på at det faktisk er mogleg både å heva kvaliteten på pleie- og omsorg, samstundes som prisen går ned.

Det handlar om å bli buande heime lengst mogleg – med trygg bistand. Det handlar om at me i kortast mogleg del av livet skal bu på institusjon.

Dette nye helsetilbodet arbeider no både folkevalde og administrasjonen aktivt med, og me trur på at me i løpet av 2022 skal ha eit svar på kva slags pleie- og omsorgstilbod Årdal skal ha i framtida.

Etter å ha sett litt på kva som rører seg rundt oss, kan me gå inn i den framtidige økonomien til Årdal kommune.

Eit enkelt resonnement er at økonomien ikkje blir slik me trur den blir. Det er sær mange faktorar som påverkar både inntektene og utgiftene til kommunen. Me veit omtrent kva me får i inntekt frå staten, men skatteinntektene er sær uforutsigbare.

Det same er tilfellet når det gjeld utgifter som straumpris, behovet for vikarar, behovet for bistand til ressurskrevjande brukarar og prisvekst.

Mykje er overlate til variablar me ikkje har kontroll på, og me opplever at omverda no er meir uføreseieleg enn tidlegare. Difor er det slik at dersom kommunedirektøren no treff blink med budsjetteringa, er det nok meir basert på flaks enn kunnskap.

Det me veit er at me vil få ei auke i inntektene frå staten i 2022, medan utgiftene innan pleie og omsorg framleis vil vera høge. Me må jobba annleis.

Samstundes må me sikra eit vist overskot og det at politikarane har høve til å sette nokre millionar kroner på bok. Dette gjev handlingsrom.

Difor har kommunedirektøren foreslått følgjande: me brukar meir av den kommunale kaka på helse og pleie og omsorg. Det tyder at det må takast midlar frå teknisk og oppvekst.

Men når ein samstundes veit at den økonomiske kaka blir mindre, tyder ikkje det at helse og omsorg får meir pengar. Kaka blir mindre mellom anna fordi me får lågare inntekter på eigendomsskatt.

Me har også ein ambisjon om å ta ned drifta med totalt seks millionar kroner, fordelt på tre millionar på omsorg, to millionar på oppvekst og ein million kroner på teknisk. Når ein veit at utgiftene i kommunen i stor grad handlar om løn, vil ein reduksjon i budsjettet medføra redusert bemanning. Dette skal hovudsakleg skje ved naturleg avgang.

Framover må det skje monalege strukturelle endringar i Årdal. Innan pleie og omsorg vil det bli store endringar. Det same må bli tilfelle når det gjeld resten av det kommunale tilbodet.

Me må våga å diskutera skulestruktur. Skal me framleis ha to barne-og ungdomsskular, eller er det trong for ei endring. Me må stilla oss spørjande til om det kan vera aktuelt med ein ungdomsskule. Me må sjå på talet på barnehagar. Er det mogleg å redusera? Har me eit for høgt tenestnivå? Me må våga å ta dei vanskelege samtalan.

Samfunnet er i endring – då må kommunen også endrast.

Stig Stark-Johansen
Kommunedirektør
Årdal kommune

Budsjettvedtak

Grunnlaget for utarbeiding av Budsjett 2022 og Økonomiplan 2022-2025 er gjeldande økonomiplan og budsjett 2021/revidert budsjett 2021.

Sentrale føringar;

- Framlegg til statsbudsjett 2022 - kommuneopplegget
- KS sin prognosemodell er nytta ved berekning av skatt på inntekt og formue
- KS sin prognosemodell er nytta ved berekning av rammetilskot
- Korrigering av eigedomsskatt i samsvar med lovendringar
- Ajourføring av stillingsheimlar og lønsnivå utfrå bemanning 2021
- Lønsvekst 2022 på 3,2% i høve statsbudsjett 2022
- Det er lagt til grunn netto råmetildeling på tenestekområda.

Råmene i økonomiplan for år 1 (2022), er tilsvarande råmene for årsbudsjett 2022. I utarbeiding av årsbudsjett for 2022 har kommunedirektøren nytta økonomiplanen som grunnlag.

Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2022 er utarbeida med følgjande profil

- Stramt kommunebudsjett med lite handlingsrom
- Kommunen gjennomfører innsparingar for å sikra ei ansvarleg økonomisk drift, og for å dekke opp finansieringa av nye normer og krav
- Budsjett og økonomiplan prioriterar å halde nivået på tenesteytinga innanfor lovpålagte rammer, det kan forringe nivået på tenesteytinga
- Økonomiplan rettar prioriteringane mot dei voksande brukargruppene til kommunen
- Budsjett og økonomiplan sikrar ein positiv utvikling av netto driftsresultat, dette er nødvendig for å oppnå ein berekraftig kommuneøkonomi på lang sikt
- Strategien for å stabilisera befolkningsgrunnlaget fortsetter gjennom vidareføring av dei tre delprosjekta omdømme, bustad og miljø i 2022.

*dei fleste tabellane i dokumentet er henta frå eksternt system og teksten er difor på bokmål

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000						
	Rekneskap 2020	Opph. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-162 398	-163 654	-169 079	-171 629	-173 563	-175 209
Inntekts- og formuesskatt	-155 410	-168 076	-173 464	-173 464	-173 464	-173 464
Eiendomsskatt	-65 571	-60 852	-61 512	-58 832	-58 832	-58 152
Andre generelle driftsinntekter	-29 779	-27 420	-27 420	-27 420	-27 420	-27 420
Sum generelle driftsinntekter	-413 159	-420 002	-431 475	-431 345	-433 279	-434 245
Korrigert sum bevilningar drift, netto	394 708	390 908	402 123	394 434	390 200	390 200
Avskrivninger	25 549	26 133	26 133	26 133	26 133	26 133
Sum netto driftsutgifter	420 257	417 041	428 256	420 567	416 333	416 333
Brutto driftsresultat	7 098	-2 961	-3 219	-10 778	-16 946	-17 912
Renteinntekter	-923	-1 555	-1 655	-1 655	-1 755	-1 755
Utbytter	-1 452	-5 000	-4 500	-3 500	0	0
Renteutgifter	7 769	6 215	5 729	7 353	8 530	8 530
Avdrag på lån	22 715	26 810	27 640	28 443	30 124	30 624
Netto finansutgifter	28 109	26 470	27 214	30 641	36 899	37 399
Motpost avskrivninger	-25 549	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134
Netto driftsresultat	9 659	-2 625	-2 139	-6 271	-6 181	-6 647
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 803	154	154	154	154	154
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-13 462	2 471	1 985	6 117	6 027	6 493
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-9 659	2 625	2 139	6 271	6 181	6 647
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

<i>Beløp i 1000</i>						
	Rekneskap 2020	Opph. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Folkevalde	5 838	5 006	5 302	5 302	5 302	5 302
Adm.leiing	22 855	23 580	23 879	20 379	20 179	20 179
Personalstab og fellesutgifter	8 629	10 106	10 295	10 295	10 295	10 295
Økonomistab	3 367	3 773	3 756	3 756	3 756	3 756
Støttestab	2 794	2 520	2 605	2 605	2 605	2 605
Utvikling	7 601	9 001	9 522	9 022	9 022	9 022
Tangen skule	27 556	28 855	28 562	28 562	28 562	28 562
Farnes skule	41 799	39 431	39 209	39 209	38 676	38 676
Barnehagar	36 474	37 325	36 557	33 868	33 867	33 867
Vaksenopplæring	3 216	3 991	3 250	3 250	3 250	3 250
Barnevern	10 958	9 445	10 123	10 123	10 123	10 123
Tildelingskontor	2 179	2 140	2 240	2 240	2 240	2 240
Pleie og omsorg	105 722	96 148	96 958	96 958	96 958	96 958
Bu- og miljøtenesta	47 680	45 256	45 698	45 698	45 698	45 698
Sosialtenester	5 263	7 188	7 679	7 679	7 679	7 679
Helse	39 829	35 379	38 964	38 964	38 964	38 964
Fritidstiltak	3 252	3 272	3 312	3 312	3 312	3 312
Kultur	3 112	3 345	2 943	2 943	2 943	2 943
Komm. Tek. forretningsdrift	-6 579	-10 183	-10 184	-10 184	-10 184	-10 184
Tekniske tenester	14 966	14 290	14 412	14 412	14 412	14 412
FDV - Forvaltning/Drift/vedlikehald	29 061	30 475	31 026	31 026	31 026	31 026
Skatt/rammetilskot/renter/avdrag	-16 698	-16 745	-11 295	-12 295	-15 795	-15 795
Momskompensasjon	-13 086	0	0	0	0	0
Sum bevilningar drift, netto	385 788	383 597	394 812	387 123	382 889	382 889
Av dette:						
Avskrivninger	6 114	6 097	6 097	6 097	6 097	6 097
Motpost avskrivninger	-6 114	-6 098	-6 098	-6 098	-6 098	-6 098
Netto renteutgifter og -inntekter	20	1	1	1	1	1
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-6 736	-7 311	-7 311	-7 311	-7 311	-7 311
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 205	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilningar drift, netto	394 708	390 908	402 123	394 434	390 200	390 200

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Rekn.skap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	54 065	44 335	30 610	47 660	110 810	98 560
Tilskudd til andres investeringer	1 738	1 800	0	0	0	0
Utlån av egne midler	8 355	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	14 419	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	80 230	46 135	30 610	47 660	110 810	98 560
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 815	-6 457	-3 832	-6 722	-20 012	-19 112
Tilskudd fra andre	-2 084	-6 000	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 130	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-51 967	-31 878	-26 978	-40 938	-90 798	-78 448
Sum investeringsinntekter	-78 228	-44 335	-30 610	-47 660	-110 810	-98 560
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-23	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	2 026	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	2 003	0	0	0	0	0
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

INVESTERINGSBUDSJETT					
	2022	2023	2024	2025	Total
IKT-SKULE	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000	4 240 000
IKT-PLATTFORM UTSTYR SERVERROM	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
IKT-INVESTERING TENESTEOMRÅDA	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
SKULANE - IMPLEMENTERING NYE LÆREVERK	950 000	950 000			1 900 000
BHG IKT	500 000				500 000
OMSORG - INVESTERINGSPLAN	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
UTGREIING NY SKULE OG BHG STRUKTUR	500 000				500 000
PROSJEKTMIDLAR OMSORGSSENTER	1 000 000				1 000 000
STRUKTURELLE INV. I OMSORG/OMSORGSSENTER		20 000 000	90 000 000	90 000 000	200 000 000
GATELYS LED	500 000	500 000	500 000		1 500 000
UTSKIFTING AV BILAR OG UTSTYR	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
LYSSETTING TURSTIAR (VASSBUGEN-LOI)	2 400 000				2 400 000
FDV MINDRE INVESTERINGAR	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
FDV FJERNVARME ØÅ - REINSEANLEGG FOR VATN	1 300 000				1 300 000
KJØP AV LEILEGHEIT (Åtg)	2 000 000				2 000 000
IDRETTS OG ANLEGGSPLAN	1 000 000	3 000 000			4 000 000
PORT OFFERDALSTUNNEL	200 000				200 000
NYTT NØKKELSYSTEM ÅRDAL KOMMUNE		2 000 000			2 000 000
REVISJON HOVEDPLAN		400 000			400 000
OFREDALSTUNNELEN - SIKRING			3 000 000		3 000 000
LED BELYSNING ÅRDALSHALLEN	350 000				350 000
OMBYGGING/REHABILITERING KOMM. LEILEGHEITAR	1 000 000				1 000 000
TILSTANDSANALYSE/TILTAKSPPLAN FARNES UNGDOMSSKULE	200 000				200 000
TILSTANDSANALYSE/TILTAKSPPLAN ÅRDALSHALLEN		200 000			200 000
MALING AV BYGG	700 000	500 000	1 000 000		2 200 000
REINHALDSPROGRAM	200 000				200 000
BRANN - REDNING OG KAPSMODUL UTW	150 000				150 000
MILJØFYRTÅRN - ÅRDAL KOMMUNE	200 000				200 000
MILJØKARTLEGGING SKULAR (ASBEST)	100 000				100 000
REHABILITERING FASASE RÅDHUSET		500 000			500 000
LADESTASJONAR EL-BIL SENTRALBYGG/RÅDHUSET	200 000				200 000
TOTAL INVESTERING EKS VAR	19 010 000	33 610 000	100 060 000	95 560 000	248 240 000
VATN	8 150 000	5 950 000	3 750 000	1 000 000	18 850 000
AVLØP	2 900 000	7 600 000	3 400 000	1 000 000	14 900 000
RENOVASJON	400 000	500 000	3 600 000	1 000 000	5 500 000
TOTAL VAR	11 450 000	14 050 000	10 750 000	3 000 000	39 250 000
TOTALT	30 460 000	47 660 000	110 810 000	98 560 000	287 490 000

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000						
	Rekneskap 2020	Opph. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-162 398	-163 654	-169 114	-171 664	-173 598	-175 244
Inntekts- og formuesskatt	-155 410	-168 076	-173 464	-173 464	-173 464	-173 464
Eiendomsskatt	-65 571	-60 852	-61 512	-58 832	-58 832	-58 152
Andre skatteinntekter	-28 308	-25 900	-25 900	-25 900	-25 900	-25 900
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-7 784	-9 989	-9 989	-9 989	-9 989	-9 989
Overføringer og tilskudd fra andre	-87 111	-66 747	-64 950	-64 950	-64 950	-64 950
Brukerbetalinger	-19 033	-19 377	-20 316	-20 315	-20 316	-20 316
Salgs- og leieinntekter	-53 053	-51 812	-53 082	-54 082	-57 582	-57 582
Sum driftsinntekter	-578 669	-566 407	-578 326	-579 195	-584 630	-585 596
Lønnsutgifter	317 543	326 767	328 298	325 060	324 527	324 527
Sosiale utgifter	64 358	72 468	78 063	77 942	77 942	77 942
Kjøp av varer og tjenester	142 985	120 884	125 169	121 838	121 838	121 838
Overføringer og tilskudd til andre	35 332	17 193	17 445	17 445	17 245	17 245
Avskrivninger	25 549	26 133	26 133	26 133	26 133	26 133
Sum driftsutgifter	585 768	563 446	575 108	568 418	567 685	567 685
Brutto driftsresultat	7 098	-2 961	-3 219	-10 778	-16 946	-17 912
Renteinntekter	-923	-1 555	-1 655	-1 655	-1 755	-1 755
Utbytter	-1 452	-5 000	-4 500	-3 500	0	0
Renteutgifter	7 769	6 215	5 729	7 353	8 530	8 530
Avdrag på lån	22 715	26 810	27 640	28 443	30 124	30 624
Netto finansutgifter	28 109	26 470	27 214	30 641	36 899	37 399
Motpost avskrivninger	-25 549	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134
Netto driftsresultat	9 659	-2 625	-2 139	-6 271	-6 181	-6 647
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 803	154	154	154	154	154
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-13 462	2 471	1 985	6 117	6 027	6 493
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-9 659	2 625	2 139	6 271	6 181	6 647
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0

Plangrunnlaget

§ 14-1 til § 14-5 i Kommuneleva er grunnlaget for økonomiplan og årsbudsjett.

Økonomiplan for dei neste fire åra og årsbudsjettet for det komande året skal vedtakast før årsskiftet.

Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett. Innstilling frå formannskap skal ligge ut til offentleg gjennomsyn i minst 14 dagar før handsaming i kommunestyret.

Kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna vert ivareteke over tid, og det skal utarbeidast samordna og realistiske planar for eigen verksemd og økonomi, samt for lokalsamfunnet si utvikling.

For å ivareta langsiktig berekraftig kommuneøkonomi, skal finansielle måltal for kommunen sin økonomiske utvikling vedtakast.

Økonomiplan skal syne korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp.

Økonomiplan og budsjett skal settast opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Status og rammevilkår

Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2022

Det er rekna med ein nominell skattereduksjon for kommunane frå 2021 til 2022 med – 0,1 prosent. Pårekna skatteinntekter i 2022 byggjer blant anna på pårekna sysselsetjingsvekst (1,4 prosent), lønsvekst (3,0 prosent) og reduksjon i det kommunale skatteøyret.

Den store pårekna skatteveksten i år (kr 5,0 mrd.) samanlikna med nivået lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett bidreg til at veksten i dei frie inntektene frå 2021 til 2022 blir låg. For å halde skattedelen av dei samla inntektene på eit stabilt nivå, blir skatteøyret redusert frå 2021 til 2022.

Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyret blir justert frå 12,15 prosent i 2021 til 10,95 prosent i 2022.

Det er lagt opp til at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vere om lag 40 prosent også for 2022.

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane – kommunal deflator – er i framlegget 2,5 prosent. Deflatoren blir nytta til prisjustering av statlege rammetilskot og øyremerkte tilskot i statsbudsjettet. Kostnadsdeflatoren består av:

- Lønsvekst; 3,2 prosent
- Varer og tenester 1,6 prosent
- Samla prisvekst 2,5 prosent

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for primærkommunane frå 2021 til 2022 på kr 1,6 mrd. Denne veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2021 til 2022 vil kome som eit tillegg i inntektene.

Veksten i frie inntekter må blant anna dekke auka kostnader som følgje av folketalutviklinga. Pårekna meirkostnader i 2022 knytt til den demografiske utviklinga er knapt kr 0,6 mrd. for primærkommunane. Dette er den delen av meirkostnadene som følgje av befolkningsutviklinga som må bli finansierte av dei frie inntektene.

Veksten i dei frie inntektene må også finansiere vekst i pensjonskostnadene. Det er rekna med ein vekst i kommunesektoren sine samla pensjonskostnader på om lag kr 400 mill. i 2022, ut over pårekna lønsvekst. Det er stor uvisse knytt til overslaget. Det kan bli fordelt med om lag 90 prosent på primærkommunane og 10 prosent på fylkeskommunane.

Av veksten i dei frie inntektene for primærkommunane er det lagt til grunn at kr 100 mill. skal leggje til rette for fleire barnehagelærarar i grunnbemanninga.

Av veksten er kr 75 mill. grunngitt med tiltak for barn og unge sin psykiske helse. Tiltak vil bli retta mot lågterskeltilbod i kommunane.

Frie inntekter – skatt og rammeoverføring – på kvar kommune

I berekning av skatteprognose for 2022 er det justert for same endring i prosent i høve til rekneskap 2020 for alle kommunane, uavhengig av den lokale utviklinga i kvar kommune etter 2020. Denne skatteprognosen er nytta som grunnlag for pårekna inntektsutjamning. Kommunane må justere for lokale tilhøve i budsjetteringa av skatt for 2022.

Veksten i frie inntekter vil variere mellom kommunane. Årsaker er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt frå år til år :

- endringar i inntektssystemet
- endringar i folketalet og alderssamansetjing
- endring i andre kriteriedata
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot (ingen kommunar i Vestland får veksttilskot korkje i 2021 eller 2022)
- endring i distriktstilskot eller småkommunetillegg
- endringar i skattegrunnlaget

Det er rekna med ein nominell vekst i kommunane sine samla frie inntekter på landsbasis frå 2021 til 2022 med 1,5 prosent. Denne veksten er rekna i høve til pårekna inntektsnivå i år (rekneskap 2021), medrekna oppjusteringa av skatteinntektene. Den pårekna veksten for kommunane samla i Vestland er 1,4 prosent.

Barnevernreforma

Barnevernreforma trer i kraft 1. januar 2022. Kommunane vil som ein del av reforma få auka finansieringsansvar for ordinære fosterheimar og skal betale auka eigendelar for tiltak gitt av Bufetat. Kommunane vil få eit meir heilskapleg ansvar for oppfølging av fosterheimar. Kommunane skal bli kompenserte for auka ansvar gjennom auke i dei frie inntektene.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei blir 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2022 vil vere basert på direkte lønsutgifter i 2021 knytte til tenestemottakarar.

Det er lagt opp til følgjande for 2022:

- Kompensasjonsgraden blir vidareført med 80 prosent av netto utgifter ut over innslagsnivået
- Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka per tenestemottakar frå kr 1,430 mill. til kr 1,520 mill. for netto utgifter i 2021. Det inneber ein auke på kr 50.000,- utover justering for pårekna lønsvekst i 2021 (2,8 prosent).
- Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2022 skal kommunane , inntektsføre i sine rekneskap for 2021. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
- Tilskot for personar med psykisk utviklingshemming (16 år og eldre) i rammetilskotet blir trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle statlege øyremerkte tilskot blir også trekt frå berekningsgrunnlaget.

Heildøgns omsorgsplassar

Det er framlegg om statleg investeringstilskot som vil leggje til rette for 500 heildøgns omsorgsplassar. I dette talet inngår både nye bygg og rehabilitering.

Ekstra time naturfag

Det blir innført ein ekstra time naturfag i grunnskulen frå skuleåret 2022/23. Det blir gitt kompensasjon gjennom rammetilskotet, kr 99,8 mill. Fordelinga skjer etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule.

Helsenett

Det er framlegg om ein plikt for kommunane til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet. Rammetilskotet blir auka med kr 322,2 mill. som kompensasjon.

Skjønstilskot

Basisramma for skjønstilskot til kommunane for heile landet er uendra frå 2021 til 2022, det vil seie kr 850 mill. Vestland si ramme er også uendra frå 2021 til 2022, kr 145,0 mill. Ein del av skjønnsramma for 2022 vil først bli fordelt mellom kommunane i budsjettåret 2022.

Statsforvaltaren i Vestland har gjort ei overordna fordeling av skjønsmidlane mellom ordinært skjøn i statsbudsjettet (kr 115,0 mill.), fornyings- og innovasjonsprosjekt (kr 15,0 mill.) og til fordeling i budsjettåret (kr 15,0 mill.). Årdal kommune mottok ikkje skjønstilskot for 2022 grunna høge ande frie inntekter.

Tillegg kommuneopplegget 2022 – endringar i kommuneopplegget

Den nye regjeringa (Støre - regjeringa) har presentert følgjande framlegg til endringar i statsbudsjettet for 2022.

Det er framlegg om å auke dei frie inntektene med kr 2,5 mrd. for heile kommunesektoren, samanlikna med det opphavlege budsjettframlegget. Av dette går kr 2,0 mrd. til primærkommunane.

Denne veksten kjem i tillegg til veksten i dei frie inntektene som var lagt til grunn i det opphavlege budsjettframlegget, kr 1,6 mrd. i realvekst for primærkommunane. Auken i dei frie inntektene kjem på innbyggjartilskotet i rammetilskotet. Samla pårekna realvekst i frie inntekter for primær - kommunane i 2022, samanlikna med inntektsnivået i revidert nasjonalbudsjett i 2021, er med dette kr 3,6 mrd.

Tilskot per grunnskule

Regjeringa kjem med framlegg om eit tilskot på kr 500.000, - per kommunal grunnskule. Tilskotet blir gitt med ei særskilt fordeling basert på tal for skuleåret 2021/2022. Tilskotet blir finansiert innafor den nemnde veksten i innbyggjartilskotet til kommunane.

Ressurskrevjande tenester

I det opphavlege budsjettframlegget var det lagt opp til å auke innslagsnivået for tilskot ressurskrevjande tenester, frå kr 1,430 mill. til kr 1,520 mill. for netto utgifter i 2021. Dette svarte til ein auke på kr 50.000, - per tenestemottakar utover justering for pårekna lønsvekst i 2021 (2,8 prosent). Den nye regjeringa gjer framlegg om å reversere den sistnemnde auken i innslagsnivå på kr 50.000, - . Det utgjør kr 300 mill. for kommunane samla i auka tilskot samanlikna med det opphavlege framlegget. Innslagsnivået for å få kompensasjon blir med dette kr 1,470 mill. per tenestemottakar for netto utgifter i 2021.

Utvida ramme for startlån - formidlingslån kommunane

Det er framlegg om at Husbanken får kr 2,0 mrd. meir til startlån for nye bustadkjøparar. Regjeringa sitt framlegg inneber at Husbanken si låneramme blir auka til kr 21,0 mrd. Føremålet er at fleire kan gå frå å leige til å eige eigen bustad.

Barnevernreform

Barnevernreforma trer i kraft frå 1. januar 2022, og kommunane får som ein del av reforma auka

finansieringsansvar. Kommunane skal bli kompenserte gjennom auke i rammetilskotet, om lag kr 1,31 mrd. i 2022. Kompensasjonen over rammetilskotet vil over tid bli fordelt etter kostnadsnøkkelen for barnevern. For å dempe overgangen for kommunar som har høge utgifter, vart det i opphavleg budsjettframlegg lagt opp til at halvparten av kompensasjonen blir fordelt særskilt i 2022 og 2023, basert på faktisk bruk av tiltak i 2020. Den andre halvdelan blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Regjeringa vil forlenge denne overgangsperioden for kompensasjon med eit år, slik at halvparten av kompensasjonen for barnevernreforma blir gitt som særskilt fordeling til og med 2024.

Redusert maksimalpris i barnehage

Regjeringa gjer framlegg om at maksimalprisen i barnehage blir kr 3.050, - per måned frå 1. august 2022. Prisen blir med dette redusert med kr 265, - per måned samanlikna med framlegget om maksimalpris frå 1. januar i det opphavlege framlegget til statsbudsjett. Det blir lagt opp til at kommunane blir kompenserte for dette gjennom auke i rammetilskotet på kr 314,9 mill. i 2022.

Ekstra time naturfag

I det opphavlege framlegget til statsbudsjett var det planlagt innføring av ein ekstra time naturfag i grunnskulen frå skuleåret 2022/23, med kompensasjon over rammetilskotet med kr 99,8 mill. Regjeringa gjer ikkje framlegg om denne utvidinga av timetalet i naturfag. Det blir difor heller ikkje gitt kompensasjon for dette over rammetilskotet. Framlegget om å ikkje utvide timetalet i naturfag har samband med ei målsetjing om å styrke den praktiske læringa i skulen med sikte på m.a. yrkesfagleg opplæring.

Endringar i skatte - og avgiftsopplegget

Det er pårekna at primærkommunane vil få auka skatteinntekter i 2022 med om lag kr 2,5 mrd. Som følge av endringar i skatteopplegget for inntekt og formue. Det er framlegg om ein tilsvarande reduksjon i rammetilskotet for kommunane samla.

Prosentvis vekst i frie inntekter

I det opphavlege budsjettframlegget var det ein pårekna nominell vekst i frie inntekter for kommunane samla i Vestland på 1,4 prosent. Auken er frå pårekna inntekter i 2021, medrekna oppjusteringa av skatteinntektene i år. Denne veksten er i det nye framlegget rekna til 2,1 prosent for kommunane samla i Vestland.

Utfordringar og strategi for kommunen

Utfordringane Årdal kommune står ovanfor når det gjeld nedgang i inntekter, folketal og endring av demografi, betingar at kommunen fortsatt må ha fokus på omstilling og strukturendring innanfor alle områder. Dette for at tenesteytinga vert best mogleg innanfor tilgjengelege ressursar og effektivitet.

Kommunen må ha som målsetting å oppnå eit netto driftsresultat over tid på 1,75% av driftsinntektene, noko som er det anbefalte resultatet ein kommune bør ligge på over tid for å ha ein sunn økonomi.

På den måten kan kommunen oppnå eit positivt netto driftsresultat og bygge opp den frie eigenkapitalen og bidra til eigenfinansiering av investeringar. Dette vil og bidra til at kommunen vert mindre sårbar for svingningar i økonomien og møte uføresette hendingar i drift som har økonomiske konsekvensar.

Ein strategi for å betre økonomien gjennom demografiutvikling vil være å styrka omdømme, betra tilflytting og med det stabilisering av folketall og økonomi. Utfordringene Årdal står ovanfor kan mellom anna imøtekommast ved fortsette dei tre tiltaka som er basert på å auka attraktiviteten til kommunen.

Budsjett 2022 legg til grunn at arbeidet med dei tre delprosjekta/tiltaka som saman skal bidra til meir bustadattraktivitet og dermed stabilisere folketalet i Årdal kommune vert vidareført i 2022 med ein evaluering av effekt og nytte innan handsaming av ny økonomiplan for 2023-2026.

Dei tre delprosjekta kan sjåast på som delmål som har stor nytte i seg sjølv, men der hovudmålsettinga er å stabilisere folketalet.

1. Delprosjektet #Årdal – mykje meir enn du trur!

Prosjektet skal ha fokus på kommunikasjon om og rekruttering til Årdal. Eit betra omdømme, med reell informasjon om kva moglegheitar som er her. Årdal-samfunnet har ikke behov for å «sminke seg», det held at realitetene kjem fram.

2. Delprosjekt Miljøkommunen Årdal.

Årdal skal bli ein av landet sin fremste miljøkommunar. Kommunen har eit særst godt utgangspunkt. Årdal er med to tettstader eit bærekraftige samfunn, med ein industri som produserer miljøprodukt med bruk av den reinaste energien som finst.

3. Delprosjekt Attraktive bustader i Årdal.

Kommunen skal bistå med at det skal vera mogleg å finne rett type bustad til rett person, det kan vera alt fra skuleeleven på vidaregåande til eldre som ynskjer å bli buande lengst mulig heime.

Samstundes må det planleggast og setjast i verk strukturelle grep, gjennomgang av alle tenestevedtak, reduksjon av kostnader med vikarar og planlegging av korleis skulane, barnehagane og omsorgstenesta skal organiserast i framtida.

Dei framtidige investeringane kommunen legg til grunn, er i hovedsak lagt opp med hovedprioritering mot vedteken helse- og omsorgsplan der rehabilitering av sjukeheim / strukturelle investeringar innan helse og omsorg er sentralt. Dette er i planperioden 2022-2025 lagt inn med ein investering på 200 mill kr av eit totalt investeringsbudsjett på 248 mill kr.

Utvikling i økonomiske nøkkeltal

	Årdal 2019	Årdal 2020	Landet uten Oslo	Kostragruppe 02
Prioritet				
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,3 %	2,0 %	11,9 %	9,8 %
Økonomi				
Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	62 694	65 602	59 398	63 378
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-0,3 %	-1,3 %	2,5 %	1,5 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	76 258	77 668	87 166	104 701
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	69,5 %	67,6 %	96,1 %	99,2 %

Investeringar i økonomiplanen

Utgangspunktet for investeringane i planperioden 2022-2025 er gjeldande økonomiplan 2021-2024 og oppdaterte handlingsplanar frå FDV og VAR.

Dei framtidige investeringane kommunen legg til grunn, er i hovudsak lagt opp med hovedprioritering mot vedteken helse- og omsorgsplan der rehabilitering av sjukeheim og strukturelle investeringar innan helse og omsorg er sentralt. I planperioden 2022-2025 er dette lagt inn med ein investering på 200 mill kr av eit totalt investeringsbudsjett på 248 mill kr.

Idretts- og anleggsplan for Årdal kommune skal reviderast i 2022. Der må det gjerast vedtak om prioritering av kva kommunale anlegg som skal få omgrepet hovudanlegg i kommunen. I utval for oppvekst og kultur 4.november 2021 vart det gjort framlegg om at Jotun stadion skal vere hovudanlegg for fotball og friidrett. Det må gjerast tilsvarende vedtak for andre idrettar som turn og handball til dømes. Med den økonomiske stoda i Årdal kommune må ein i framtida gjere rekning med at idrettslaga som brukar dei ulike anlegga vert med i finansieringa av rehabilitering og nybygging av idrettsanlegg.

Investeringar på teknisk, plan og miljø:

Det er komen på nokre nye prosjekt for budsjett 2022. Porten i Offerdalstunnelen treng rehabilitering. Det er og behov for å oppgradera nøkkelsystemet da det er mange hovudnøklar som ikkje er gjort rede for.

Det er i 2022 eit ynskje om å skifta belysning i Årdalshallen til led-lys. Dette med bakgrunn i sparing av straum samt betre lys.

Det er og lagt inn måling av bygg i kommunen. Måling vil ligga fast inne dei neste åra, utfrå utarbeida prioriteringsliste.

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

<i>Beløp i 1000</i>						
	Rekn.skap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	54 065	44 335	30 610	47 660	110 810	98 560
Tilskudd til andres investeringer	1 738	1 800	0	0	0	0
Utlån av egne midler	8 355	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	14 419	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	80 230	46 135	30 610	47 660	110 810	98 560
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 815	-6 457	-3 832	-6 722	-20 012	-19 112
Tilskudd fra andre	-2 084	-6 000	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 130	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-51 967	-31 878	-26 978	-40 938	-90 798	-78 448
Sum investeringsinntekter	-78 228	-44 335	-30 610	-47 660	-110 810	-98 560
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-23	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	2 026	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	2 003	0	0	0	0	0
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

INVESTERINGSBUDSJETT					
	2022	2023	2024	2025	Total
IKT-SKULE	1 060 000	1 060 000	1 060 000	1 060 000	4 240 000
IKT-PLATTFORM UTSTYR SERVERROM	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
IKT-INVESTERING TENESTEOMRÅDA	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
SKULANE - IMPLEMENTERING NYE LÆREVERK	950 000	950 000			1 900 000
BHG IKT	500 000				500 000
OMSORG - INVESTERINGSPLAN	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
UTGREIING NY SKULE OG BHG STRUKTUR	500 000				500 000
PROSJEKTMIDLAR OMSORGSSENTER	1 000 000				1 000 000
STRUKTURELLE INV. I OMSORG/OMSORGSSENTER		20 000 000	90 000 000	90 000 000	200 000 000
GATELYS LED	500 000	500 000	500 000		1 500 000
UTSKIFTING AV BILAR OG UTSTYR	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
LYSSETTING TURSTIAR (VASSBUGEN-LOI)	2 400 000				2 400 000
FDV MINDRE INVESTERINGAR	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
FDV FJERNVARME ØÅ - REINSEANLEGG FOR VATN	1 300 000				1 300 000
KJØP AV LEILEGHEIT (Åtg)	2 000 000				2 000 000
IDRETTS OG ANLEGGSPLAN	1 000 000	3 000 000			4 000 000
PORT OFFERDALSTUNNEL	200 000				200 000
NYTT NØKKELSYSTEM ÅRDAL KOMMUNE		2 000 000			2 000 000
REVISJON HOVEDPLAN		400 000			400 000
OFREDALSTUNNELEN - SIKRING			3 000 000		3 000 000
LED BELYSNING ÅRDALSHALLEN	350 000				350 000
OMBYGGING/REHABILITERING KOMM. LEILEGHEITAR	1 000 000				1 000 000
TILSTANDSANALYSE/TILTAKSPLAN FARNES UNGDOMSSKULE	200 000				200 000
TILSTANDSANALYSE/TILTAKSPLAN ÅRDALSHALLEN		200 000			200 000
MALING AV BYGG	700 000	500 000	1 000 000		2 200 000
REINHALDSPROGRAM	200 000				200 000
BRANN - REDNING OG KAPSMODUL UTW	150 000				150 000
MILJØFYRTÅRN - ÅRDAL KOMMUNE	200 000				200 000
MILJØKARTLEGGING SKULAR (ASBEST)	100 000				100 000
REHABILITERING FASASE RÅDHUSET		500 000			500 000
LADESTASJONAR EL-BIL SENTRALBYGG/RÅDHUSET	200 000				200 000
TOTAL INVESTERING EKS VAR	19 010 000	33 610 000	100 060 000	95 560 000	248 240 000
VATN	8 150 000	5 950 000	3 750 000	1 000 000	18 850 000
AVLØP	2 900 000	7 600 000	3 400 000	1 000 000	14 900 000
RENOVASJON	400 000	500 000	3 600 000	1 000 000	5 500 000
TOTAL VAR	11 450 000	14 050 000	10 750 000	3 000 000	39 250 000
T O T A L T	30 460 000	47 660 000	110 810 000	98 560 000	287 490 000

Hovudtala i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Befolkningsprognose

SSB befolkningsframskrivning syner eit estimert folketal for Årdal kommune på 5.089 innbyggjarar per 1. januar 2022. Utviklinga i 2. og 3. kvartal hittil i år, tilseier at folketalet vert om lag 5.125 innbyggjarar per 1. januar 2022. Dette vert lagt til grunn for berekning av skatt og rammetilskot i planperioden, då planverk og strategiar har ei målsetting om å oppretthalda og auke folketalet i perioden.

Befolkningsframskrivinga til SSB syner eit folketal på 4.909 innbyggjarar 1. januar 2025 og indikerar såleis kommunen sine utfordringar framover i planperioden. Men befolkningsframskrivinga syner no ein mindre markant nedgang og ein mindre auke i prognosen for 2025 samanlikna med tidlegare framskrivningar.

Skatt på inntekt og formue / rammetilskot

Grunnlaget for skatt på inntekt og formue er ein positiv vekst i skatteinntekter på 9,5% i 2021, og ingen auke (0,0%) i 2022. Skatteveksten syner elles ei flat utvikling på tilnærma 0% vidare i planperioden. Andel skatt og netto inntektsjustering for Årdal kommune i 2019 og 2020 var på 102,1%. Med oppsettet ovanfor er tilsvarende tal for kommunen på 101,7% i planperioden. Grunnlag for rammetilskotet er med bakgrunn i 5.125 innbyggjarar pr. 1. januar 2022 og utarbeida i høve KS sin prognosemodell.

Eigedomsskatt forretningseigedom

Skatt på eigedom er justert for endringane innan taksering av verk&bruk som vart gjeldande frå 2019, og justert for endringa i kompensasjon vedteke i tidlegare statsbudsjett (2021). Årdal kommune mister inntekt på kr 2.679.571,- årleg, totalt kr 18.756.997,- fram til og med 2025 som ei følge av at eigedomskategorien verk&bruk forsvinn.

Frå Statsforvaltaren var kommunen opprinnelig (2019) tilkjent ein årleg kompensasjon for verk&bruk endringa på kr 2.590.569,- årleg, totalt kr 18.133.983 over 7 år. I framlegget for statsbudsjett 2021 vart kompensasjonen redusert frå 500mill til 300 mill, og endringa gjev ein årleg reduksjon i kompensasjonen på kr 403.569,- (jmfr Grønt Hefte 2021 tabell C-k). Kompensasjonen er innarbeida i innbyggjartilskotet og vert utbetalt via rammetilskott, dette er med på å gjen Årdal kommune ein "feil" inntektsvekst ved framlegg av Statsbudsjettet/Grønt hefte. Ved å nytte KS sin prognosemodell for rammetilskot vert dette såleis innarbeidd i talmaterialet for heile planperioden.

Det er ikke avklara kva som vil skje med denne kompensasjonsordninga frå og med år 2026. Eit fråfall av kompensasjon vil gje Årdal kommune ein betydeleg økonomisk utfordring som må innarbeidast i dei komande budsjett og økonomiplanar om ikkje rammevilkåra vert endra. Resultatet av klagesaker knytt til retakseringa er ikkje kjent og er ikkje innarbeida i framlegget.

Årdal kommune gjennomfører ein lovpålagt 10-års taksering av eigedomsskatt for skatteåret 2022. Det er usikkerheit kring takseringsresultatet og effekten på utrekning av nytt grunnlag for eigedomsskatt frå og med 2022. Nivået på eigedomsskatt forretningseigedom etter 10-års taksering er innarbeidd med ei auke på 0,5 mill.kr. i talmaterialet. Utvikling for åra 2024 og 2025 er flat, då reell effekt 10-års taksering er ukjent per dd.. Ny økonomiplan våren 2022 lyt korrigere for dette.

Eigedomsskatt kraftanlegg

Årdal kommune har ikkje registrert endringar i kraftskatt for budsjettåret 2022, då grunnlaget ikkje er gjort kjent før utarbeiding av saka. Stipulert endring vert sett til kr 0 mill. Det er såleis heft usikkerheit kring

utrekningane frå Skatteetaten Storbedrift, grunnlaget frå 2021 er innarbeidd i talmaterialet for heile planperioden.

Eigedomsskatt bustad og fritidseigedom

Frå 2021 vert det ei lovending som set ein ny maksimumssats på 4 promille for eigedomsskatt på bustad- og fritidseigedom. Dette gjev Årdal kommune ytterligare eit årleg inntektstap på kr 1.910.000,- i tillegg til tidlegare endring frå 7 til 5 promille i 2020.

Dette er innarbeidd i talmaterialet for heile planperioden.

Årdal kommune gjennomfører ein lovpålagt 10-års taksering av eigedomsskatt for skatteåret 2022. Det er usikkerheit kring takseringsresultatet og effekten på utrekning av nytt grunnlag for eigedomsskatt frå og med 2022. Nivået på eigedomsskatt bustad og fritidseigedom etter 10-års taksering er innarbeidd med ei auke på 2 mill.kr. i talmaterialet. Utvikling for åra 2024 og 2025 er flat, då reell effekt 10-års taksering er ukjent pr dd.. Ny økonomiplan våren 2022 lyt korrigere for dette.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2020	Opph. bud. i fjor 2021	Rev. bud. i fjor 2021	Rev. bud. 2022	Årsprognose 2021	Økonomiplan			
						2022	2023	2024	2025
Lønsvekst 2022 / Pensjon 2022	0	2 000	2 000	6 280	2 000	8 450	8 450	8 450	8 450
Sum sentrale utgifter	0	2 000	2 000	6 280	2 000	8 450	8 450	8 450	8 450

Lønsjustering 2022

Lønsvekst for 2022 er venta å bli 3,2% og den kommunale deflatoren berekna til 2,5% i høve statsbudsjettet for 2022

Lønsveksten på 3,2% er berekna med 4/12-effekt på registrerte stillingsheimlar i 2021, og ein 8/12-effekt på registrerte stillingsheimlar for 2022. Det tilsvarar ein auke i lønsbudsjettet på omlag 7 mill kr., som er innarbeidd i talmaterialet med ein avsetning til fordeling ved endeleg lønsoppgjær 2022

Pensjon 2022

Vekst i pensjonskostnadane for kommunane er venta å auke i samband med lønsveksten.

KLP legg til grunn prognosar frå SSB og Norges Bank omkring løns- og trygdeoppgjæret for 2022. Prognosane til KLP legg til grunn ein årslønsvekst på 3%.

Prinsippet for regulering av pensjon frå 2022 og framover er ikkje endeleg avklart og kommunen sin prognose legg til grunn KLP sin regulering i 2022. Utfrå dette vil netto pensjonskostnad 2022 ha ein mindre auke for 2022.

Årdal kommune legg til grunn ein avsetning til fordeling på 1,45 mill.kr ved endeleg lønsoppgjær 2022.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2020	Opph. budsjett 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Avdrag på lån	22 715	26 810	27 640	28 443	30 124	30 624
Renteinntekter og utbytte	-1 651	-5 000	-4 600	-3 600	-200	-200
Sal av konsesjonskraft	-9 000	-6 000	-5 500	-6 500	-10 000	-10 000
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	0	-2 277	-2 763	-1 139	38	38
Netto finansinntekter/finansutgifter	12 064	13 533	14 777	17 204	19 962	20 462
Finansutgifter i tenesteområda	6 334	6 422	6 422	6 422	6 422	6 422
Totale finansutgifter	18 399	19 955	21 199	23 626	26 384	26 884
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Finansinntekter og –utgifter er berekna med ein forholdsvis flat utvikling/lett stigning innan rentenivået, og er simulert gjennom Kommunalbanken sin finansportal. Basis for rentenivået er utviklinga av 3 mnd NIBOR i planperioden.

Kommunen legg til grunn ein gjennomgang av sin utbyttepolitikk knytt til ny eigarskapsmelding i forkant av planperioden. For å oppnå eit positivt netto driftsresultat er kommunen avhengig av ein utbyttepolitikk som gjev innbetaling av utbytte frå solide selskap kommunen har eigarinteresser i. For året 2022 ligg det inne eit utbytttenivå på kr 4,5 mill. i samband med ein aktiv utbyttepolitikk i kommunen.

Sal av konsesjonskraft i planperioden er sett etter kva nivå utbytte utbetalinga frå Årdal Energi KF har hatt dei siste åra. Årdal Energi KF er no omdanna og organisert i aksjeselskapsform, med drifta fordelt på Årdal Energi Nett AS (ÅEN) og Årdal Energi Kraftlag AS (ÅEK).

Årdal Energi Holding AS vert kommunen sitt heileigde aksjeselskap og skal fungera som styringsorgan for dei to aksjeselskapa ÅEN og ÅEK. I denne samanheng vert vedtekter endra og bl.a. utbytte utbetalingane til kommunen som eigar vil endre seg. Utbetalingar som følgje av eigarskapet vil bli erstatta av inntekter både frå sal av kraft og utbytte, nivået er sett frå 6 mill til 10 mill i planperioden. Auke i desse salsinntektene er planlagt avsett til dispisjonsfond.

Avdrag er berekna ut frå investeringsnivået, årsbudsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025. Investeringsane i planperioden er sett i høve eit venta investeringsnivå utfrå handlingsplanar og då spesielt Helse- og omsorgsplan 2019-2029. Dette er aktivitet som indikerar ein auke i avdrag grunna store investeringar, men det er venta at det vil bli mot slutten av planperioden og kanskje i etterkant. Det er heft usikkerheit i berekningar både i høve investeringsvolum og rentenivå.

Avsetnader og årsoppgjersdisposisjonar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2020	Opph. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Til ubundne avsetninger	0	5 471	4 985	6 117	6 027	6 493
Fra ubundne avsetninger	-4 453	-3 000	-3 000	0	0	0
Netto avsetningar	-4 453	2 471	1 985	6 117	6 027	6 493
Netto avsetningar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	-5 206	154	154	154	154	154
Totale avsetningar	-9 659	2 625	2 139	6 271	6 181	6 647

Avsetningar

I budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 er det lagt inn avsetningar til disposisjonsfond på kr 5 mill. i 2022.

Vidare i planperioden er det lagt inn avsetning som auka med 1 mill.kr. Avsetningane er knytt til utbyttepolitikk og sal av konsesjonskraft. På sikt skal dette avsettast 100%. Dette gjev kommunen eit netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter frå 0,4% til 1,1% i planperioden.

Til disposisjon for tenesteområda

Det er sentrale endringar og utfordringar frå 2021 og inn i nytt budsjettår og ny planperiode som gjev utslag på drifta. Dette gjeld følgjande hovedmoment;

- Lønsvekst i høve statsbudsjett 2021 på 3,2% (+ 10,2 mill)
- Pensjon 2022 (KLP/SPK), auke i nivå (+ 1,4 mill)
- Vidareføring av kostnadsbehov (ferie revidert budsjett 2021 (+ 3,2 mill)
- Auka kostnad (endra rammevilkår), reduksjon i refusjon frå ressurskr. brukarar (+ 2,7 mill)
- Eigedomsskatt 10-årstaksering næring/bustad/fritid 2022, gjev inntektsauke (- 2,5 mill)
- Sal av konsesjonskraft Årdal Kraftlag overført til fond (+ 4,5 mill)

Prisar, satsar og gebyr

Prisar, satsar og gebyr for kommunen sine tenester er gjennomgått ute på områda, og er korrigert med ein generell auke i prisar på om lag 3%. Dette gjeld prisar og gebyr som ikkje er underlagt lovbestemt prissettingar. Framlegg til prisar, satsar og gebyr følgjer som eige vedlegg til dokumentet.

Kommunale tenester som har ein større prisauke enn omlag 3% er;

- VAR – prisauke grunna dyrare drift av tenester og ingen fondsmidlar
- Feieteneste – prisauke grunna omlegging til eigen feiar og tilpassing av nytt regelverk

Tiltak/prioriteringar

Kommunedirektøren har prioritert følgjande tiltak knytt til tenesteytinga i kommunen utifrå behov og gjeldande vedtak.

Utdanning og oppvekst

- Tangen Skule; tilpassing kostnader læreverv lisensar kr 107'
- Farnes Skule; tilpassing kostnader BV i og utanfor kommunen kr 440'
- Skulane/SFO; utgreiing av framtidig struktur
- Barnehagar; behalde minstenorm for bemanning, samt oppretthalde tildeling av plassar utover lovfesta rett (fleksibilitet i tildeling) kr 1,2 mill
- Barnehagar; utgreiing av framtidig struktur
- PPT; auke refusjonsgrunnlag (inntekt) samarbeidsavtale Lærdal kr 245'
- Barnevern; auke tenestenivå frå 2021 og tilpassing barnevernreform kr 550'
- Vaksenopplæring; tilpassing av tenestetilbodet etter deltakarar. Justering av leiingstruktur

Helse og omsorg

- Tildelingskontor; oppgradering og SvarUt Gericar kr 100'
- Pleie og omsorg; nytt tiltak BPA kr 2 mill
- Pleie og omsorg; auke driftskostnad tryggleiksalarmar kr 203'
- Pleie og omsorg; endring (nedgang) refusjon ress.krevjande brukarar kr 630'
- Pleie og omsorg; auke ferievikar budsjett jmf. bemanning kr 2 mill
- Bu- og miljø; endring (nedgang) refusjon ress.krevjande brukarar kr 360'
- Bu- og miljø; auke ferievikar budsjett jmf. bemanning kr 1,3 mill
- Helse; Helsenorge ePortal kr 100'
- Helse; kjøp av tenester frå staten (Norsk Helsenett) kr 100'
- Helse; endring (nedgang) refusjon ress.krevjande brukarar kr 1,7 mill
- Helse/Psykisk Helseteneste; auke driftsbudsjett etter 1. år drift/tenesteyting kr 1 mill
- Sosialtenester; reduksjon (nedgang) tilskot frå staten kr 465'

Kultur, miljø og samfunn

- Fritidstiltak; oppretthalde lågterskeltilbod ungdom Åtg kr 100'
- Fritidstiltak; oppretthalde tenestenivået knytt til fritidsklubb/tysdagsklubben frå 2021
- Kultur; oppretthalde tenestenivået knytt til folkebibliotek og kino frå 2021
- VAR; auke gebyr for oppretthalde driftsnivå og tilpassing av drift etter bl.a. fråfall handsaming av sjukehusavfall fom. 2022
- VAR; implementering av adm. system (KomTek) kr 400'
- Feieteneste; opprette eigen kommunal feieteneste. Ny feiarstilling, sjølvkostprinsipp
- FDV; Teknisk vakt inkl utrykning auke i kostnad kr 200'
- FDV; forbruksmateriell reingjering auke i kostnad kr 100'
- FDV; fyringsolje og fyringsparafin, auke i kostnad grunna miljøkrav kr 400'
- FDV; forsikring bygningar og anlegg, prisauke kr 100'
- FDV; auke i husleiger (burettslag) grunnar lånoptak, generell prisauke ol. kr 200'

Administrasjon og politikk

- Politisk; utgifter til møtegodtgjerdse og pensjon kr 260'
- Årdal kommune; vidareføring av tre prosjekt innan omdømme, bustadutvikling og miljø, med kostnad på kr 3 mill.i 2022. Finansiert ved inndekning via disposisjonsfond
- Næringsutvikling; uendra driftsnivå Årdal Utvikling i planperioden på kr 5,2 mil. pr år. Finansiert ved inndekning via næringsfond
- Samarbeid; avtale med ViteMeir kr 200'
- Samarbeid; vassområdekoordinator kr 50'
- Samarbeid; personvernombod kr 250'
- Samarbeid; digiVestland kr 180'
- Samarbeid; Byggesak tilsyn, del av stilling kr 250'
- Skredvurdering; konsulent kostnad kr 50'
- Naturkartlegging i samband med utbygging (arealplan); kr 500'
- Planverk; konsulenttenester kr 500'
- Prosjekt statlege arbeidsplassar; konsulenttenester kr 100'
- Brannvern; auke kursmidlar til befalsutfanning kr 40' (total kr 300')
- IKT; auke i driftsutgifter knytt til auke i lisensar/programvare kr 285'

Nedprioritering/innsparing

Kommunedirektøren skal avlegge budsjett 2022 og økonomiplan for 2022-2025 i balanse, og lyt gjennomføre nedprioriteringar utfrå utvikling og endring i rammevilkår.

I tillegg bør fokus ligge på områder der hovedtyngden av ressursbruken er gjeldande, samstundes med ein vurdering opp mot lovpålagt/ikkje lovpålagt tenesteyting. For tenester innan lovpålagde oppgåver, må nivået på desse vurderast og i enkelte høve justerast. Med dette som bakgrunn vert følgjande tiltak til innsparing lagt fram.

Årdal kommune / økonomiplan tiltak

For økonomiplan 2022-2025 legg kommunedirektøren fram eit tiltak knytt til omstilling og tilpassing av driftsnivå til kommunen basert på KOSTRA-analysar og statistikk frå SSB. Dette vert eit tiltak som vil utarbeidast som eit prosjektmandat og vil involvera alle tenesteytande områder og administrative funksjonar.

I økonomiplan 2022-2025 er tiltaket innarbeidd med ein innsparing på omlag kr 6 mill fordelt på åra frå 2022 og framover til 2025. Det er heft usikkerheit knytt til dette talgrunnlaget, då rammevilkåra i same tidsperiode kun er prognose og statistikk.

Vidare for årsbudsjettet 2022 gjeld følgjande tiltak:

Utdanning og oppvekst (kr 2 mill)

- Skule; nedtak bemanning kr 1,1 mill
- SFO; justering av personalressursar innsparing kr 366'
- Vaksenopplæringa: redusert leiingsressurs, innsparing kr. 165'
- Årdal kulturskule; reduksjon 0,5 årsverk, innsparing kr 370'

Helse og omsorg (kr 3,1 mill)

- Pleie og omsorg; sjukeheimane redusert drift kr 600'
- Pleie og omsorg; avslutte prøveprosjekt grunnbemanning kr 1,1 mill
- Pleie og omsorg; redusere dagseter demente 3 til 2 dag kr 320'
- Bu- og miljøtenesta; reduksjon omsorgsløn kr 150'
- Bu- og miljøtenesta; overføring brukar, tilpasse bemanning kr 250'
- Sosialtenester/NAV; halde vakant 50% stiling sakshandamar kr 350'
- Sosialtenester/NAV; justere nivå tiltaksplassar Sogn Vekst kr 400'

Kultur, miljø og samfunn (kr 1 mill)

- Teknisk; overføre 50% stillingsressurs til VAR kr 271'
- Teknisk; reforhandle avtale vedlikehald veg kr 140'
- FDV; sal av rådhus II, reduksjon drift kr 340'
- Overføre varslings24 til VAR kr 50'
- Brannvern; overføre 30% branninspektørstilling til feieteneste (sjølvkost) kr 201'

Administrasjon og politikk (kr 1,3 mill)

- Politisk; utgifter til Stortingsval 2021 redusert kr 300'
- Adm.; reduksjon konsulenttenester 10-års taksering eidegdomsskatt kr 500'

Framlegget til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 har innarbeidd ein positiv utvikling på netto driftsresultat og avsetning til disposisjonsfond. Men Årdal kommune har framleis ingen særleg bærekraftig kommuneøkonomi på lang sikt, til det er dei finansielle måltala for låge.

Kommunen må fortsatt ha fokus på omstilling og strukturendring innanfor alle områder, slik at tenesteytinga vert best mogleg innanfor tilgjengelege ressursar og effektivitet. På den måten kan kommunen oppnå eit positivt netto driftsresultat og bygge opp den frie eigenkapitalen og bidra til eigenfinansiering av investeringar. Dette vil og bidra til at kommunen vert mindre sårbar for svingningar i økonomien og møte uføresette hendingar i drift som har økonomiske konsekvensar.

Disponering av driftsramma

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringar fordelt på endringskategoriar

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	386 758	386 758	386 758	386 758
Vedtak forrige periode	-1 151	-7 841	-8 374	-8 374
Budsjettendring i år	3 555	3 555	3 555	3 555
Lønns- og prisvekst	-948	-948	-948	-948
Konsekvensjustert budsjett	1 456	-5 234	-5 767	-5 767
Konsekvensjustert ramme	388 214	381 524	380 991	380 991
Innsparingstiltak	-6 652	-6 652	-6 652	-6 652
Nye tiltak	10 962	10 963	10 762	10 762
Nye tiltak og realendringar budsjett	4 310	4 311	4 110	4 110
Ramme 2022-2025	392 524	385 835	385 101	385 101

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Rekneskap 2020	Opph. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Frie inntekter						
Skatt på inntekt og formue	0	0	-173 464	-173 464	-173 464	-173 464
Ordinært rammetilskudd	-162 398	-163 654	-169 079	-171 629	-173 563	-175 209
Skatt på eiendom	-220 982	-228 928	-61 512	-58 832	-58 832	-58 152
Mva. kompensasjon	0	-12 180	-13 680	-13 680	-13 680	-13 680
Sum frie inntekter	-383 380	-404 762	-417 735	-417 605	-419 539	-420 505
Sentrale utgifter						
Lønsvekst 2022 / Pensjon 2022	0	2 000	8 450	8 450	8 450	8 450
Sum sentrale utgifter	0	2 000	8 450	8 450	8 450	8 450
Driftsutgifter per tenesteområde						
Folkevalde	5 838	5 006	5 302	5 302	5 302	5 302
Adm.leiing	22 855	23 580	23 879	20 379	20 179	20 179
Personalstab og fellesutgifter	8 629	10 106	10 295	10 295	10 295	10 295
Økonomistab	3 367	3 773	3 756	3 756	3 756	3 756
Støttestab	2 794	2 520	2 605	2 605	2 605	2 605
Utvikling	7 601	9 001	9 522	9 022	9 022	9 022
Tangen skule	27 556	28 855	28 562	28 562	28 562	28 562
Farnes skule	41 799	39 431	39 209	39 209	38 676	38 676
Barnehagar	36 474	37 325	36 557	33 868	33 867	33 867
Vaksenopplæring	3 216	3 991	3 250	3 250	3 250	3 250
Barnevern	10 958	9 445	10 123	10 123	10 123	10 123
Tildelingskontor	2 179	2 140	2 240	2 240	2 240	2 240
Pleie og omsorg	105 722	96 148	96 958	96 958	96 958	96 958
Bu- og miljøtenesta	47 680	45 256	45 698	45 698	45 698	45 698
Sosialtenester	5 263	7 188	7 679	7 679	7 679	7 679
Helse	39 829	35 379	38 964	38 964	38 964	38 964
Fritidstiltak	3 252	3 272	3 312	3 312	3 312	3 312
Kultur	3 112	3 345	2 943	2 943	2 943	2 943
Komm. Tek. forretningsdrift	-6 579	-10 183	-10 184	-10 184	-10 184	-10 184
Tekniske tenester	14 966	14 290	14 412	14 412	14 412	14 412
FDV - Forvaltning/Drift/vedlikehold	29 061	30 475	31 026	31 026	31 026	31 026
Skatt/rammetilskot/renter/avdrag	1 591	12 316	-13 584	-13 584	-13 584	-13 584
Avskrivinger	0	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tenesteområde	417 162	412 658	392 524	385 835	385 101	385 101
Korr. finansutgifter i tenesteområda	-6 334	-6 422	-6 422	-6 422	-6 422	-6 422
Korr. avsetninger og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	5 206	-154	-154	-154	-154	-154
Korr. motpost avskrivningar i tenesteområdet	25 549	26 134	26 134	26 134	26 134	26 134
Brutto resultat (KOSTRA)	29 895	3 554	2 796	-3 763	-6 431	-7 397
Avdrag på lån	22 715	26 810	27 640	28 443	30 124	30 624
Renteinntekter og utbytte	-1 651	-5 000	-4 600	-3 600	-200	-200
Sal av konsesjonskraft	-9 000	-6 000	-5 500	-6 500	-10 000	-10 000
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	0	-2 277	-2 763	-1 139	38	38
Netto finansinntekter/finansutgifter	12 064	13 533	14 777	17 204	19 962	20 462
Finansutgifter i tenesteområda	6 334	6 422	6 422	6 422	6 422	6 422
Totale finansutgifter	18 399	19 955	21 199	23 626	26 384	26 884
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivningar i tenesteområda	-25 549	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134
Netto resultat (KOSTRA)	9 659	-2 625	-2 139	-6 271	-6 181	-6 647
Til ubundne avsetninger	0	5 471	4 985	6 117	6 027	6 493
Fra ubundne avsetninger	-4 453	-3 000	-3 000	0	0	0
Netto avsetningar	-4 453	2 471	1 985	6 117	6 027	6 493
Netto avsetningar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	-5 206	154	154	154	154	154

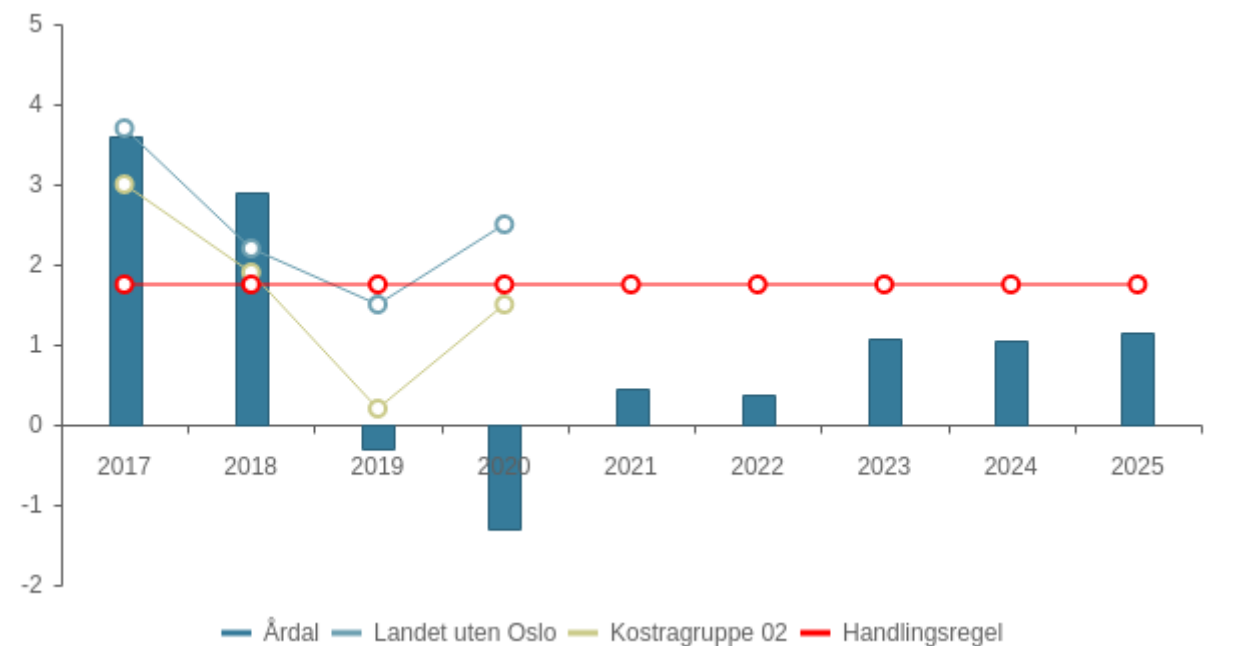
Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Rekneskap 2020	Opph. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Totale avsettingar	-9 659	2 625	2 139	6 271	6 181	6 647
Årsoverskot (-)/Årsunderskot (+)	0	0	0	0	0	0

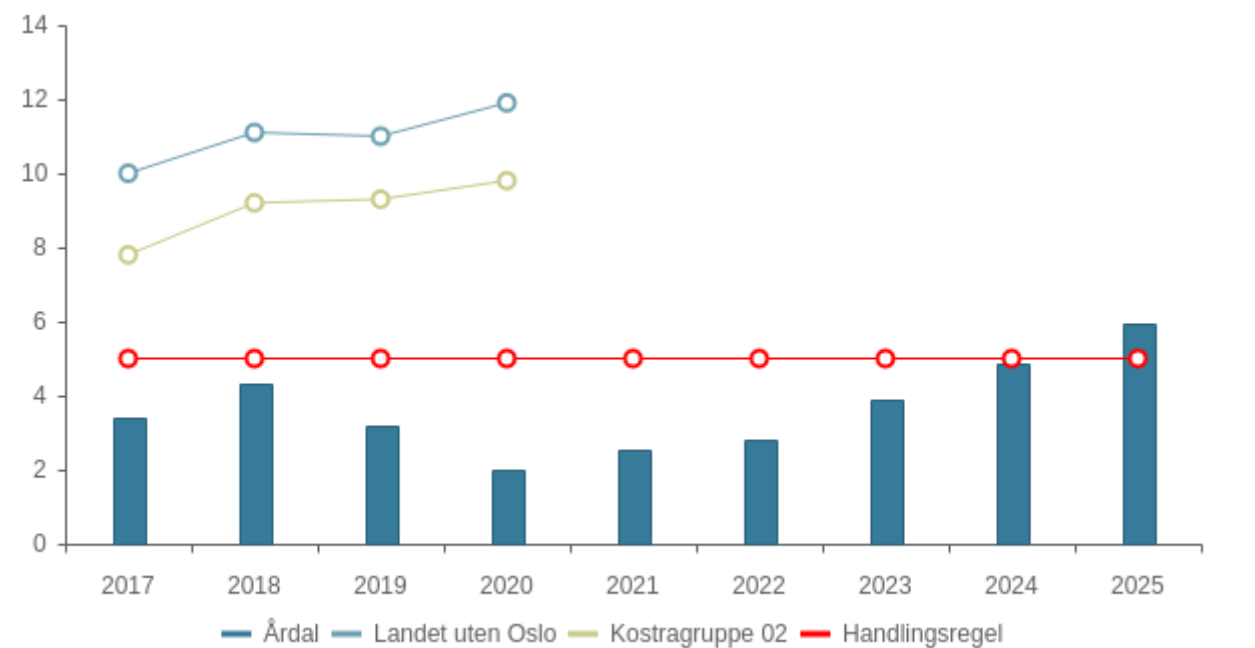
Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

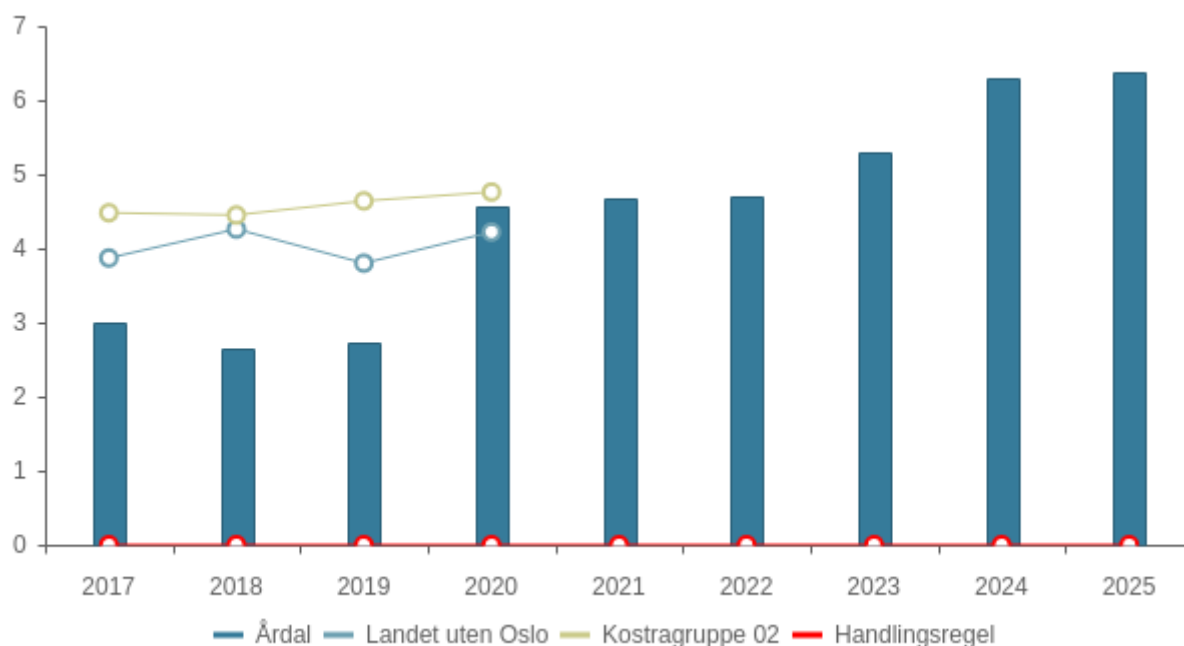
	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Årdal	3,6 %	2,9 %	-0,3 %	-1,3 %	0,5 %	0,4 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Årdal	3,4 %	4,3 %	3,2 %	2,0 %	2,5 %	2,8 %	3,9 %	4,9 %	6,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Årdal	3,0 %	2,7 %	2,7 %	4,6 %	4,7 %	4,7 %	5,3 %	6,3 %	6,4 %

Vurdering av den økonomiske utviklinga

Beløp i 1000

	Budsjett 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Sum inntekter	-566 407	-578 326	-579 195	-584 630	-585 596
Sum utgifter	563 446	575 108	568 418	567 685	567 685
Brutto resultat	-2 961	-3 219	-10 778	-16 946	-17 912
Netto finansutgifter og inntekter	26 470	27 214	30 641	36 899	37 399
Motpost avskrivninger	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134	-26 134
Netto resultat	-2 625	-2 139	-6 271	-6 181	-6 647
Overført til investeringar	2 625	2 139	6 271	6 181	6 647
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,5 %	0,4 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %

Kommunen sine tenesteområde

Utdanning og oppvekst

Driftsbudsjett

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter						
Lønn	123 976	122 590	120 779	118 089	117 556	117 556
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 072	8 783	9 148	9 148	9 148	9 148
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 986	5 219	5 589	5 589	5 589	5 589
Overføringsutgifter	1 391	264	264	264	264	264
Finansutgifter	398	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	141 822	136 856	135 780	133 090	132 557	132 557
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-10 017	-9 917	-10 379	-10 378	-10 379	-10 379
Refusjoner	-11 307	-7 893	-7 666	-7 666	-7 666	-7 666
Overføringsinntekter	0	0	-35	-35	-35	-35
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-495	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-21 818	-17 810	-18 080	-18 079	-18 080	-18 080
Sum	120 003	119 046	117 700	115 011	114 477	114 477

Beskriving av verksemda i dag

Område Utdanning og oppvekst har desse tenesteområda:

- Tangen skule
- Farnes skule
- Barnehagar
- Barnevern
- Vaksenopplæring

Kostra-analyse

	Årdal 2019	Årdal 2020	Landet uten Oslo	Kostragruppe 02
Prioritet				
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	10,0 %	9,7 %	14,2 %	11,8 %
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	19,6 %	19,3 %	22,4 %	21,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	171 873	177 609	168 389	174 906
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	121 888	120 111	93 464	108 778
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)	14 521	15 138	6 232	6 856
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B)	22 717	22 668	19 273	22 913
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)	1 173	880	2 160	3 251

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Produktivitet

Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	462,9	670,4	1 089,6	1 323,0
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)	1 543	1 561	1 337	1 503
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	9,9	11,1	12,8	10,9
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	150 297	159 404	166 971	167 459
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	125 916,2	122 514,8	101 161,2	115 908,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	146 577	148 543	123 907	142 383
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstimer (kr) (B)	69,6	73,8	77,3	77,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)	44 419	43 496	32 889	33 492
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 567	12 791	12 117	11 510
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	125 013,3	122 427,8	99 275,5	113 465,0

Dekningsgrad

Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	2,2 %	0,0 %	4,5 %	2,1 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	94,3 %	89,4 %	85,5 %	87,7 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	102,0 %	98,5 %	97,4 %	98,2 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	100,0 %	100,0 %	49,6 %	63,4 %
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)	0,0 %	0,0 %	2,0 %	0,7 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,1 %	4,8 %	7,8 %	8,3 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	2,1 %	3,0 %	4,8 %	4,1 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	98,1 %	94,0 %	97,9 %	98,0 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	55,0 %	54,1 %	54,7 %	42,4 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	12,3 %	12,8 %	17,7 %	12,7 %

Kvalitet

Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen (prosent)				
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,2	4,2		
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	7,2	7,8	6,0	6,7
Nasjonale prøver 5. trinn: Regning	56,0	50,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Engelsk	53,0	48,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing	50,0	48,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Regning	52,0	51,0		
Nasjonale prøver 9. trinn: Lesing	53	54		
Nasjonale prøver 9. trinn: Regning	58	56		
Standpunkt 10. trinn - Matematikk	3,6	4,1		

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223)	79 743	81 163	66 800 838	1 782 984
--	--------	--------	------------	-----------

Andre nøkkeltal

Effektivitet Barnehage

Effektivitet Grunnskole

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2022	2023	2024	2025	
Vedtatt budsjett	119 046	119 046	119 046	119 046	
Sum Vedtak forrige periode	250	-2 440	-2 973	-2 973	
Sum Budsjettendring i år	-576	-576	-576	-576	
Sum Lønns- og prisvekst	-253	-253	-253	-253	
Konsekvensjustert budsjett	-579	-3 269	-3 802	-3 802	
Konsekvensjustert ramme	118 467	115 777	115 244	115 244	
Innsparingstiltak					
Innsparingstiltak Utdanning og oppvekst	Utdanning og oppvekst	-1 685	-1 685	-1 685	-1 685
Sum Innsparingstiltak		-1 685	-1 685	-1 685	
Nye tiltak					
B2022 - justering driftspostar Skulane	Utdanning og oppvekst	547	547	547	547
B2022 - justering driftspostar Vaksenopplæring / Barnevern	Utdanning og oppvekst	705	705	705	705
Brukarbetaling 2022 - Barnehage	Utdanning og oppvekst	-334	-333	-334	-334
Sum Nye tiltak		918	919	918	918
Nye tiltak og realendringer budsjett		-767	-766	-767	-767
Ramme 2022-2025		117 700	115 011	114 477	114 477

Helse og omsorg

Driftsbudsjett

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter						
Lønn	195 378	202 630	203 460	203 460	203 460	203 460
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 553	14 331	15 500	15 500	15 500	15 500
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	29 446	27 296	28 047	28 047	28 047	28 047
Overføringsutgifter	7 029	4 925	4 925	4 925	4 925	4 925
Finansutgifter	3 158	1 243	1 243	1 243	1 243	1 243
Sum Driftsutgifter	270 565	250 425	253 175	253 175	253 175	253 175
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-15 065	-16 096	-16 605	-16 605	-16 605	-16 605
Refusjoner	-45 914	-39 549	-36 362	-36 362	-36 362	-36 362
Overføringsinntekter	-6 213	-8 469	-8 469	-8 469	-8 469	-8 469
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 699	-200	-200	-200	-200	-200
Sum Driftsinntekter	-69 892	-64 314	-61 636	-61 636	-61 636	-61 636
Sum	200 673	186 111	191 539	191 539	191 539	191 539

Beskriving av verksemda i dag

Område Helse og omsorg har desse tenesteområda:

- Pleie og omsorg
- Bu- og miljøtenesta
- Tildelingskontor
- Helse
- Sosialtenester

Kommunen pliktar å yte nødvendige helse- og omsorgstenester til personar som bur og oppheld seg i kommunen. Området har auka etterspørsel etter tenester. Fleire brukarar skal ha tenester og tenestene vert meir komplekse. Med budsjettet skal vi synleggjere eit realistisk behov med utgangspunkt i eit komplekst utfordringsbilde. Me skal løyse så mange oppgåver me kan, for så mange av innbyggjarane våre som me kan, og med dei ressursane me har tilgjengeleg. Einingane har lagt fram sine budsjett basert på erfaringar fra dagens driftssituasjon.

Området skal finne kostnadsreducerande tiltak tilsvarande 3 mill. kroner. Området har utgifter som aukar til neste år slik at reell innsparing for 2022 bør vere høgare enn det. Kostnadsbesparande tiltak er fordelt mellom NAV, eldreomsorg og bu og miljøtenesta.

Agenda Kaupang sin gjennomgang av området kom med forslag til strukturendringar i området eldreomsorg. Desse forslaga er innarbeidd i helse og omsorgsplan og det er sett av pengar til å starte arbeidet med ny sjukeheim.

Områda må og i 2022 arbeide vidare med å redusere drift utover det som er føreslege i framlegget til budsjett for 2022. Her vil det vere særskilt viktig å jobbe med tiltak knytt til å sikre folk i alle stillingar for å slik redusere bruken av overtid og vikarbyrå. Området vil jobbe vidare med å implementere

velferdsteknologi i tenesta for å effektivisere drifta og sikre at brukarane kan kunne bu heime så lenge som mogleg. Ein kan nemne digitale tilsyn, digitale dørlåsar/-opnar og lokaliseringsteknologi.

Det er god utnytting av institusjonsplassane i dag og ein har eit press på plassane med ventelister. Det er eit høgt arbeidspress på heimetenestene med auka antal brukarar og vakansar pr dd.

Området jobbar kontinuerleg med å finne kostnadsreducerande tiltak. Det er særleg krevjande i ei tid der ein har ein pågåande pandemi og manglar folk i stillingsheimlar. Rekruttering av fagutdanna personale er ei utfordring. Størst utfordring er det å rekruttere sjukepleiarar til eldreomsorg men og til stillingar i bu- og miljøtenestene. I dei lokale lønsforhandlingane i 2021, prioriterte kommunen rekruttering og behaldetiltak til sjukepleiarar i eldreomsorg. Ein må og arbeide med å skaffe helsepersonell på ein meir aktiv måte enn annonsering, og det bør framover prioriterast ein ressurs til å rekruttere samt skaffe personell i omsorgstenesten.

Eldreomsorg

Omfang av tenestene er avhengig av brukarane sine behov. Brukaren sitt tenestebehov vert kartlagt og tenester vert tildelt gjennom enkeltvedtak. Kommunen har lovfesta plikt til å yte nødvendige helsetenester, jf. Helse- og omsorgstenestelova.

Den demografiske utviklinga syner at det blir fleire eldre i kommunen i åra som kjem og det er allereie no ei press på tenestene til denne brukargruppa. Det kjem til nye brukarar og dei nye brukarane som kjem til er meir komplekse og samansatte enn tidlegare og krev difor meir ressursbruk. Denne auken er ikkje mogleg å klare innan tildelte rammer med dagens organisering og drift.

Resultata for 2. tertial 2021 syner at sektoren har eit betydeleg meirforbruk med bakgrunn i fråvær og vakante stillingar.

Sjukefråværet i sektoren har vore høgt men har i løpet av året vorte redusert. Behovet for folk vert dekkja ved bruk av ekstravakter, overtid og vikarbyrå. Kommunen har gjeve eigne tilsette ekstra betaling når dei tek ekstravakter på helg. Ordningen skal evaluerast før året er omme.

Kostra syner at Årdal kommune nyttar meir pengar til sine tenester i eldreomsorg enn andre samanliknbare kommunar og det er difor lagt inn innsparingskrav til tenesta.

Bu- og miljø

Bu og miljø og eldreomsorg har i 2021 hatt fokus på nærvær på arbeidsplassen samt turnus. Ein ser at auka fokus på nærvær har redusert fråværet på jobb. Tenesteområda vil fortsetje dette arbeidet i 2022 og vil og starte opp prøveprosjekt med heilårsturnus for å sjå om dette kan ha ein positiv effekt på fråvær og eit minska behov for vikarar.

Psykisk helse, legetenesta, LMS, helsestasjon fysio\ergoterapi

Det er ikkje lagt opp til innsparing i desse områda, sett vekk frå reduksjon i tenesta musikkterapi. Årdal har hatt midlar frå Statsforvaltaren som har dekkja deler av denne stillinga dei siste fire åra. Fra 2022 må imidlertid kommunen finansiere heile stillinga sjølv og ein har da valt å ikkje videreføre tenesta. Tenesta er ikkje lovpålagt og kommunen vurderer at ein har andre tenester som gjer at aktivitetstilbodet til denne brukargruppa er forsvarleg.

Helsestasjon og legetenesta har hatt eit år prega av pandemi. Dei har hatt store utfordringar med drifta i forhold til oppgaver med testing og vaksinerings. Arbeidet med vaksinerings er lagt til helsestasjonen. Helsestasjonen er ikkje tilført midlar til vaksinerings og må difor prioritere vekk andre oppgåver på helsestasjonen. Legetenesta manglar for tida to (tre) legar i ledige heimlar. Legekontoret har to turnuslegar og ein legg til grunn at kommunen blir tildelt to turnuslegar framover. Under pandemien har kostnadane knytt til vikarlegar vorte betydeleg høgare og ein justerer difor

budsjettet deretter. Legekontoret er blitt tilført ein 100 prosent stilling som sjukepleiar fram til 1. juli for å forsøke å avlaste legane der dette kan skje i perioden det er ledige heimlar.

LMS

Fordeling utgifter til felles kommunepsykolog er endra samt reduksjon av antall kadsenger med bakgrunn i bruk siste åra. Samarbeidsavtalen er fortsatt under revidering.

Psykisk helseteneste

Psykisk helseteneste vil få justert ramme på bakgrunn av mindre tilskot for ressurskrevjande brukarar og andre justeringar som har synt seg etter det fyrste året i full drift.

Tildelingskontoret

Tildelingskontoret har ei viktig oppgåve med å vere ansvarleg for å tildele tenestar til rett person, til rett tid og på rett nivå. Kontoret mottek alle søknadar om helse og omsorgstenestar i kommunen og kartlegg behov og tildeler vedtak om tenester. Tenesta sine rammer er justert i forhold til føreslegte tiltak.

Startlån (lån til vidare utlån)

Startlån og bustadtilskot er verktøy i verktøykassa i det bustadsosiale arbeidet i kommunane. Desse verktøya skal bidra til at barnefamiliar og andre vanskelegstilte kan kjøpe bustad og personar med nedsett funksjonsevne kan få tilpassa bustad. Kommunane kan gjennom lån frå Husbanken yte startlån til personar som ikkje får lån i vanleg bank til kjøp av bustad, og som ikkje har moglegheit til å spare. I denne gruppa er det barnefamiliar som skal prioriterast. Andre grupper er trygdemottakarar og bustadlånstakarar med gjeldsproblematikk som står i fare for at bustaden blir tvangsseld.

Kommunane fekk tidlegare tildelt tilskotsmidlane fra Husbanken. Dette er endra og kommunane får no tilskotet gjennom rammeoverføringane og må setje av midlar sjølve til fordeling til innbyggjarane. Årdal kommune legg Husbanken sitt regelverk til grunn for sakshandsaming av søknadane. Det er i budsjett og økonomiplan lagt til grunn at kommunen sin rente- og avdragskostnad til Husbanken vert finansiert gjennom innbetalte rente- og avdragskostnad frå dei som har startlån. Det vert tilrådd nytt låneopptak på 10 mill. kroner i 2022. Det vert ikkje tilrådd å avsetje pengar til tilskot då tilskotet som allereie er avsett frå tidlegare år ikkje er nytta fullt ut og ein føresler at desse midlane blir overført til 2022.

Kostra-analyse

	Årdal 2019	Årdal 2020	Landet uten Oslo	Kostragruppe 02
Prioritet				
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	1,1 %	1,3 %	4,8 %	5,2 %
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger (B)	0,0	0,0	0,5	0,6
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	434	3 103	1 408	2 001
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	45,0 %	42,2 %	42,8 %	43,2 %
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	3 518	3 409	2 975	3 367
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	13 834	13 958	11 590	13 659
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B)	10 917	11 957	10 432	11 080
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	41,7 %	43,2 %	32,1 %	35,5 %
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)	80	70	379	290
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)	605	428	1 468	2 031
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	1,5 %	0,9 %	5,1 %	4,0 %
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)	1 964	1 265	5 330	4 787
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B)	526	12	552	196
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	0,5 %	0,3 %	0,2 %	0,2 %
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	53,9 %	52,1 %	52,1 %	51,0 %
Produktivit				
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252) (B)	65,7 %	69,4 %	55,3 %	56,6 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251) (B)	13,4 %	6,2 %	12,7 %	10,9 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)	20,8 %	24,5 %	32,1 %	32,6 %
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) (B)	409 500	503 467	432 400	451 401
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (B)	45 730	22 522	44 254	31 683
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B)	155 547	140 787	168 673	144 671
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	30 722	35 641	50 855	40 669
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	342 542	346 229	283 689	250 811
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 447 483	1 484 583	1 303 122	1 234 569
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn (0-22 år) med tiltak (B)	188 057	178 377	214 531	191 028

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Dekningsgrad

Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)			87,6 %	86,9 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)			46,9 %	51,9 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)			18,5 %	17,5 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)			16,7 %	15,6 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)			15,9 %	17,2 %
Andel kommunale institusjonsplasser av totalt antall institusjonsplasser (B)	100,0 %	100,0 %	94,7 %	100,0 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	14,4 %	16,7 %	39,6 %	32,5 %
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc (B)	81,7 %	80,0 %	91,4 %	94,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B)	2,8 %	2,5 %	3,9 %	4,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	4,8 %	5,2 %	4,7 %	4,8 %
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	20	22	20	26
Reservekapasitet fastlege (B)	101,7	102,2	103,0	103,2

Kvalitet

Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	98,5 %	99,3 %
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	10	8	0	0
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	5,5	5,5	5,3	5,1

Økonomi

Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	8,9	8,6	12,7	11,6
---	-----	-----	------	------

Folkehelseprofil

Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	26,3	27,1		
Helserelatert atferd - Lite fysisk aktive. Ungdata				
Helserelatert atferd - Røyking, kvinner	7,2 %			
Helsetilstand - Antibiotikabruk, resepter	247			
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	82,9			
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	78,4			
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	111,0	109,0		
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	34,0	32,0		
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	101,0	105,0		
Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder				
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år	98,4	97,7		
Miljø, skader og ulykker - Fornøyd m/ lokalmiljøet. Ungdata				
Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata				
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	36,7	100,0		
Miljø, skader og ulykker - Skader, behandlet i sykehus	13,2			
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	15,0	15,0		
Oppvekst og levekår - Frafall i videregående skole	13,0 %			
Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10	2,3	2,3		
Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	25,0	25,0		
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	3,7	4,4		
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	85,0			

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	83,0	82,0		
Andre nøkkeltal				
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	5,2	1,0	0,8	1,6
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	2,9	1,9	4,5	5,6
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	3,3	2,3	6,6	7,6
Effektivitet Barnevern				
Effektivitet Pleie og omsorg				
Effektivitet Sosiale tjenester				
Gjennomsnittlig listelengde (B)	847,2	729,4	1 032,9	808,8

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	186 111	186 111	186 111	186 111
Sum Vedtak forrige periode	-601	-601	-601	-601
Sum Budsjettendring i år	2 309	2 309	2 309	2 309
Sum Lønns- og prisvekst	-406	-406	-406	-406
Konsekvensjustert budsjett	1 301	1 301	1 301	1 301
Konsekvensjustert ramme	187 412	187 412	187 412	187 412
Innsparingstiltak				
Eksternt tiltak psykiatri - endra organisering Psykisk Helseteneste	Helse og omsorg	-517	-517	-517
Omstilling/tilpassing driftsnivå (KOSTRA og SSB)	Helse og omsorg	-3 135	-3 135	-3 135
Sum Innsparingstiltak		-3 652	-3 652	-3 652
Nye tiltak				
B2022 - justering av driftspostar Helse/Psykisk Helseteneste	Helse og omsorg	1 513	1 513	1 513
B2022 - justering av driftspostar legekantor	Helse og omsorg	192	192	192
B2022 - justering driftspostar Bu- og Miljøtenesta	Helse og omsorg	129	129	129
B2022 - justering driftspostar Pleie og Omsorg	Helse og omsorg	-42	-42	-42
B2022 - ressurskrevjande brukarar	Helse og omsorg	2 722	2 722	2 722
Nytt tiltak pleie og omsorg / BPA	Helse og omsorg	2 000	2 000	2 000
Sogn LMS - 2022	Helse og omsorg	700	700	700
Sosialtenester - endring av statstilskot	Helse og omsorg	465	465	465
Tildelingskontor - Gericar oppgradering/svarUT	Helse og omsorg	100	100	100
Sum Nye tiltak		7 779	7 779	7 779
Nye tiltak og realendringer budsjett		4 127	4 127	4 127
Ramme 2022-2025		191 539	191 539	191 539

Kultur, miljø og samfunn

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Rekneskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter						
Lønn	40 418	39 640	41 003	41 003	41 003	41 003
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	37 888	38 724	39 815	39 815	39 815	39 815
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 020	4 641	4 366	4 366	4 366	4 366
Overføringsutgifter	6 016	412	412	412	412	412
Finansutgifter	7 174	6 930	6 930	6 930	6 930	6 930
Sum Driftsutgifter	97 515	90 347	92 525	92 525	92 525	92 525
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-36 851	-38 260	-39 989	-39 989	-39 989	-39 989
Refusjoner	-5 889	-1 700	-1 838	-1 838	-1 838	-1 838
Overføringsinntekter	-226	-145	-145	-145	-145	-145
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-10 738	-9 043	-9 043	-9 043	-9 043	-9 043
Sum Driftsinntekter	-53 704	-49 148	-51 015	-51 015	-51 015	-51 015
Sum	43 812	41 199	41 510	41 510	41 510	41 510

Beskriving av verksemda i dag

Område Kultur, miljø og samfunn har disse tenesteområda:

- Kultur
- Fritidstiltak
- Kommunalteknikk forretningsområde (VAR)
- Tekniske tenester
- FDV / Forvaltning, drift og vedlikehold

Kostra-analyse

	Årdal 2019	Årdal 2020	Landet uten Oslo	Kostragruppe 02
Prioritet				
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	434	3 103	1 408	2 001
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 069	3 090	2 529	2 794
Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger i kro (B)	40	39	77	43
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	562	489	1 066	612
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B)	933	963	652	828
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (B)	0,7 %	0,4 %	0,6 %	0,6 %
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B)	210	161	98	91
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B)	1 052	1 229	614	693

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B)	785	654	283	448
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B)	5 445	5 033	2 641	3 936
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)	-33	-21	140	99
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)	68	38	267	318
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B)	826	992	252	167
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %
Produktivit				
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	16 105	14 372	21 587	21 056
Dekningsgrad				
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	0,0 %	0,0 %	3,0 %	2,6 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	39,5 %	41,5 %	13,2 %	20,4 %
Døpte i prosent av antall fødte (B)	68,2 %	63,9 %	50,3 %	63,9 %
Konfirmerte i prosent av 15-åring (B)	80,0 %	84,6 %	56,2 %	73,3 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	86,8 %	85,7 %	70,9 %	80,6 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	41 199	41 199	41 199	41 199
Sum Budsjettendring i år	1 230	1 230	1 230	1 230
Sum Lønns- og prisvekst	-281	-281	-281	-281
Konsekvensjustert budsjett	948	948	948	948
Konsekvensjustert ramme	42 147	42 147	42 147	42 147
Innsparingstiltak				
Innsparingstiltak Teknisk / FDV / VAR	Kultur, miljø og samfunn	-749	-749	-749
Innsparingstiltak Utdanning og oppvekst	Kultur, miljø og samfunn	-315	-315	-315
Sum Innsparingstiltak		-1 064	-1 064	-1 064
Nye tiltak				
B2022 - justering driftspostar Bibliotek	Kultur, miljø og samfunn	5	5	5
B2022 - justering driftspostar FDV	Kultur, miljø og samfunn	1 001	1 001	1 001
Feieteneste 2022	Kultur, miljø og samfunn	-579	-579	-579
Sum Nye tiltak		427	427	427
Nye tiltak og realendringer budsjett		-637	-637	-637
Ramme 2022-2025		41 510	41 510	41 510

Administrasjon og politikk

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Rekneskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter						
Lønn	18 857	30 000	36 771	36 102	36 102	36 102
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 994	19 270	19 620	16 289	16 289	16 289
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 297	6 896	7 332	7 332	7 332	7 332
Overføringsutgifter	19 706	11 442	11 694	11 694	11 494	11 494
Finansutgifter	66 389	65 997	65 855	69 414	72 182	73 148
Sum Driftsutgifter	126 244	133 605	141 272	140 831	143 399	144 365
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-10 153	-6 916	-6 424	-7 424	-10 924	-10 924
Refusjoner	-22 451	-16 650	-18 129	-18 129	-18 129	-18 129
Overføringsinntekter	-413 682	-420 047	-431 520	-431 390	-433 324	-434 290
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-44 446	-36 348	-35 948	-31 948	-28 548	-28 548
Sum Driftsinntekter	-490 732	-479 961	-492 021	-488 891	-490 925	-491 891
Sum	-364 488	-346 356	-350 749	-348 060	-347 526	-347 526

Beskriving av verksemda i dag

Område Administrasjon og politikk har disse tenesteområda:

- Folkevalde
- Administrativ leing
- Personalstab og fellestenester
- Økonomistab
- Støttestab
- Utvikling/IKT
- Skatt/rammetilskot/reinter/avdrag/avskrivningar

Kostra-analyse

	Årdal 2019	Årdal 2020	Landet uten Oslo	Kostragruppe 02
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)	7 371	8 299	5 696	6 779
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,3 %	2,0 %	11,9 %	9,8 %
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	7,7 %	7,5 %	6,8 %	7,0 %

Budsjett 2022 / Økonomiplan for 2022-2025

Økonomi

Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	62 694	65 602	59 398	63 378
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-0,3 %	-1,3 %	2,5 %	1,5 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	76 258	77 668	87 166	104 701
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	69,5 %	67,6 %	96,1 %	99,2 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2022	2023	2024	2025	
Vedtatt budsjett	40 402	40 402	40 402	40 402	
Sum Vedtak forrige periode	-800	-4 800	-4 800	-4 800	
Sum Budsjettendring i år	593	593	593	593	
Sum Lønns- og prisvekst	-8	-8	-8	-8	
Konsekvensjustert budsjett	-215	-4 215	-4 215	-4 215	
Konsekvensjustert ramme	40 187	36 187	36 187	36 187	
Innsparingstiltak					
Innsparingstiltak Teknisk / FDV / VAR	Administrasjon og politikk	-251	-251	-251	-251
Sum Innsparingstiltak		-251	-251	-251	-251
Nye tiltak					
Arealplan - naturkartlegging i samband med utbygging	Administrasjon og politikk	500	500	500	500
B2022 - justering driftspostar	Administrasjon og politikk	285	285	285	285
B2022 - justering driftspostar	Administrasjon og politikk	-24	-24	-24	-24
B2022 - justering driftspostar	Administrasjon og politikk	21	21	21	21
Byggsak tilsyn - samarbeid / del av stilling	Administrasjon og politikk	250	250	250	250
DigiVestland - samarbeid om digitalisering Vestland	Administrasjon og politikk	180	180	180	180
Personvernombod - samarbeid	Administrasjon og politikk	250	250	250	250
Programvare - styring finansavtaler/avtaleverk	Administrasjon og politikk	120	120	120	120
Revisjonshonorar Vestland Revisjon 2022	Administrasjon og politikk	-44	-44	-44	-44
Skredvurdering - konsulentskostnad	Administrasjon og politikk	50	50	50	50
Vassområdekoordinator - plansak	Administrasjon og politikk	50	50	50	50
Vitensenteret i Sogn og Fjordane - rammeavtale 2021 - 2023	Administrasjon og politikk	200	200	0	0
Sum Nye tiltak		1 838	1 838	1 638	1 638
Nye tiltak og realendringer budsjett		1 587	1 587	1 387	1 387
Ramme 2022-2025		41 775	37 775	37 575	37 575